

Woorden die werken voor de energietransitie

Inspiratiesessie RES Zeeland

**'DRILL BABY DRILL!': TRUMP'S
PLAN TO MAKE AMERICA RICH**

Ik ben Jens de taalstrateeg

- Studie politiek debat
- Overheidscommunicatie
- Gedragsverandering

E:M+MA.

nieuwe
wending

i transitietaal

3 taal- barrières

(+ even oefenen)

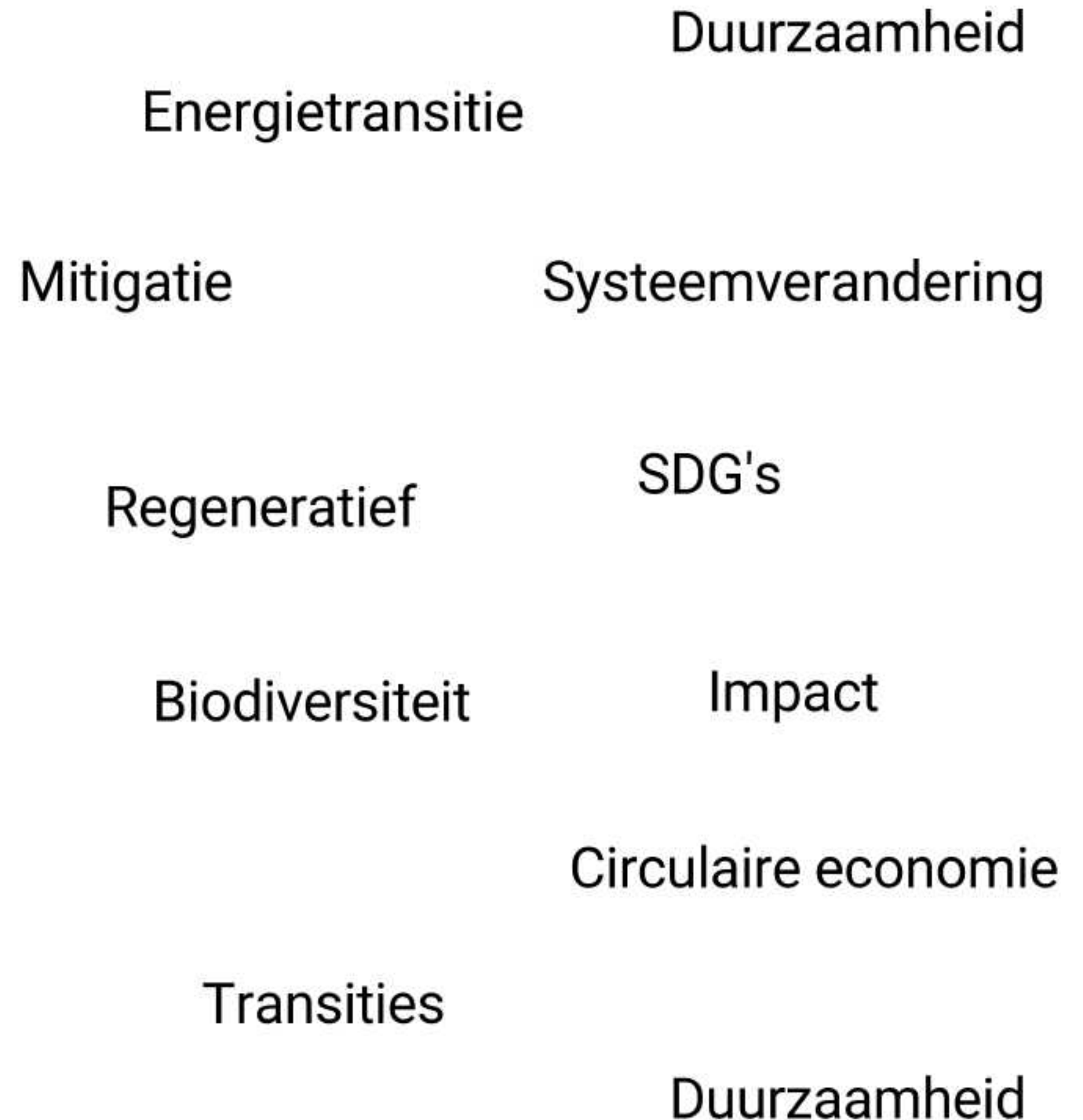

Afstandelijke taal

Container- begrippen

De woorden beschrijven de
opgave/resultaat

**'It's not what you say,
it's what people hear'**

- Frank Luntz
Taalstrateeg

Vaktaal wel/niet?

(Jasper van Kuijk)

Expert > Expert

Beide partijen snappen
de inhoud

Effectief en
efficiënt

Expert > Leek

Ontvanger snapt
inhoud niet

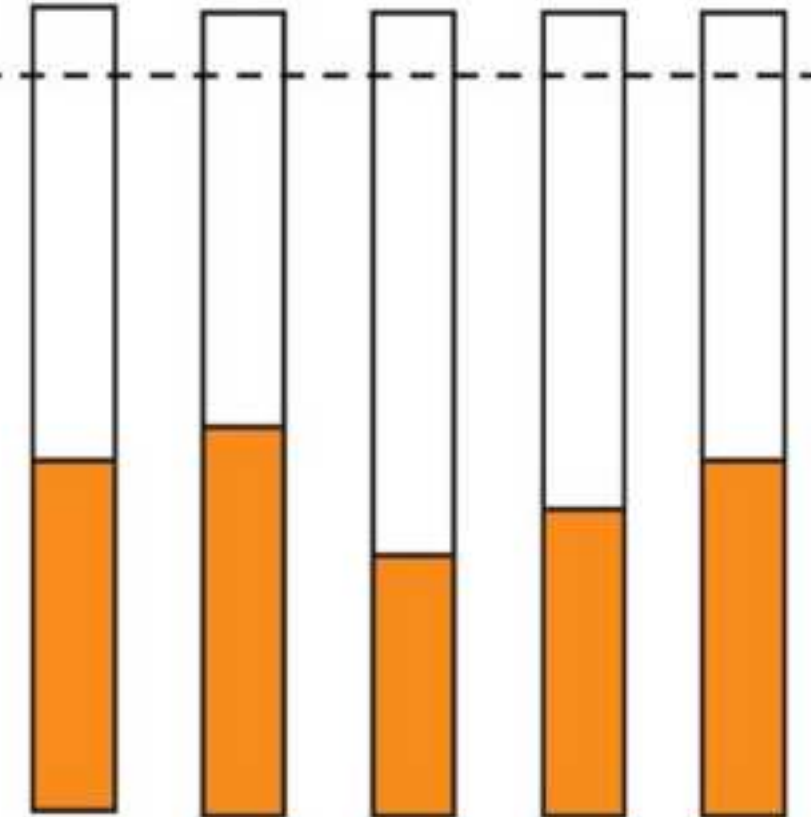
Ontoegankelijk

'Curse of knowledge'

Je weet te veel

When you
know a lot...

It's easy to think
everyone knows, too.

Vertel het "zodat"

De positieve effecten voor *mensen*

Schoner,
veiliger,
gezonder

Frank Luntz (taalstrateeg)

Vrijheid

Kamala Harris pakte 'm terug

A photograph of Kamala Harris, Vice President of the United States, speaking at a wooden podium. She is wearing a dark blue suit and has her hands clasped in front of her. She is smiling and looking slightly to her right. In the background, there are American flags and a blurred audience. A white speech bubble with a black outline is positioned in the foreground, partially overlapping the podium and Harris.

'The freedom to breathe clean air, drink clean water, and live free from the pollution that fuels the climate crisis'

Amerikaanse wetgeving

Hebben het 'zodat' voorverpakt

Inflation Reduction Act of 2022

- historic down payment on deficit reduction to fight inflation -
- invest in domestic energy production and manufacturing -
- reduce carbon emissions by roughly 40 percent by 2030 -

THE MACHINISTS

Clear Skies

Better Health,
Brighter Future

Safe Drinking Water Act

The
**AFFORDABLE
CARE ACT**
Lower Costs,
Better Care

3 VRAGEN

Nederland blijft cruciale
metalen verspillen, ondanks
kwetsbare afhankelijkheid
van landen als China

Onafhankelijk- heid

Onze eigen boontjes doppen

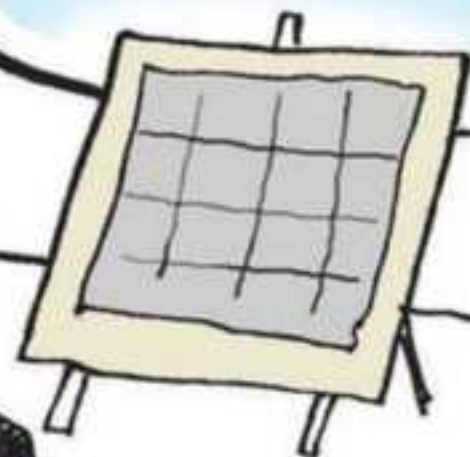

CLIMATE SUMMIT

WHAT IF IT'S
A BIG HOAX AND
WE CREATE A BETTER
WORLD FOR NOTHING?

- ENERGY INDEPENDENCE
- PRESERVE RAINFORESTS
- SUSTAINABILITY
- GREEN JOBS
- LIVABLE CITIES
- RENEWABLES
- CLEAN WATER, AIR
- HEALTHY CHILDREN
- ETC. ETC.

12/7/9 USATODAY

YEL
PITT

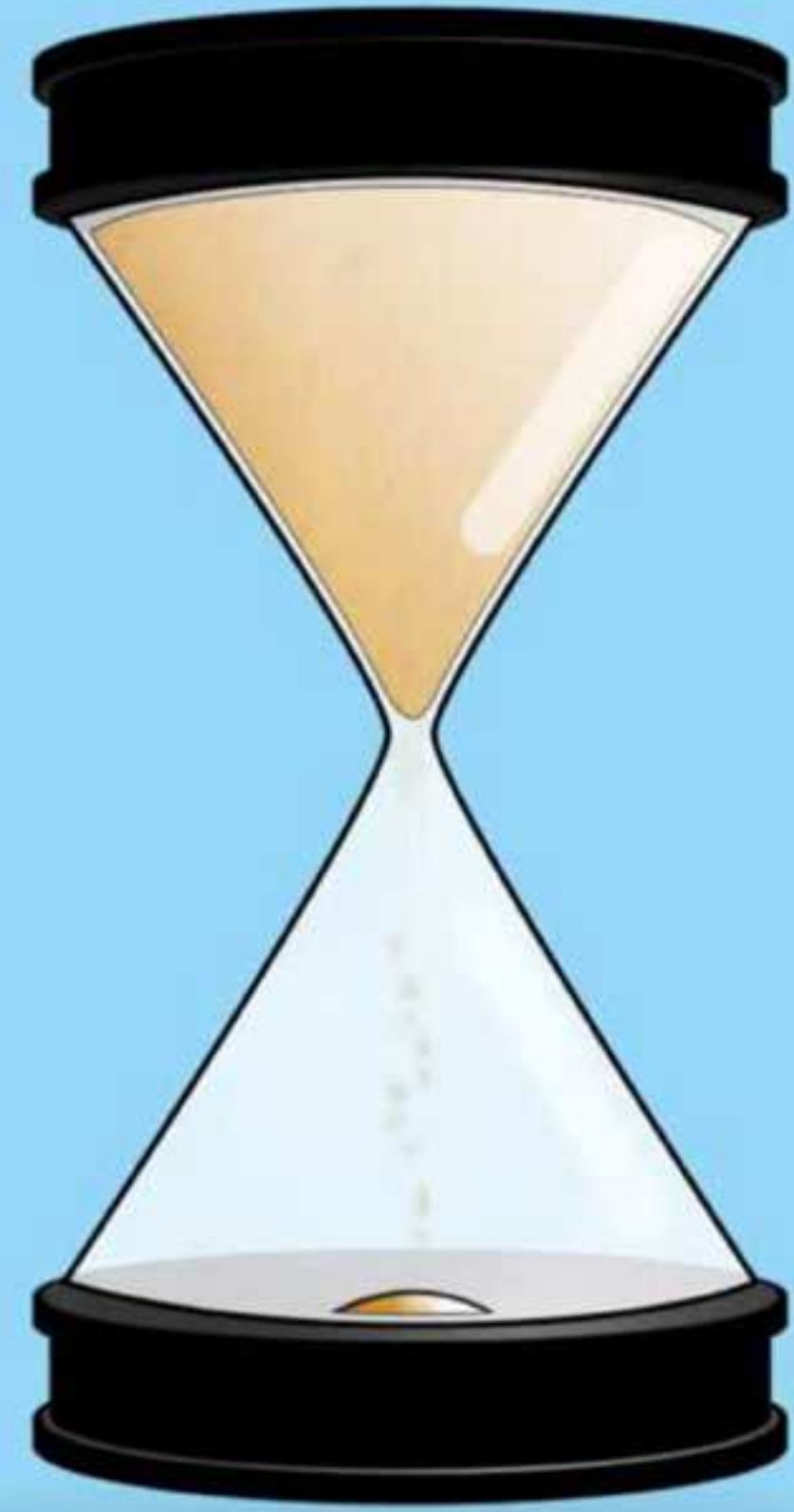

**Benadruk niet de opgave,
maar wat het betekent voor
gewone mensen**

Oefening

**Benoem het voordeel
voor mensen**

We bouwen een
lokaal warmtenet, zodat...

**Energie in eigen
handen**

**Klaar voor de
toekomst**

**Lokale warmte
niet verspillen**

**Iedereen mee
kan doen**

Zeeland blijft niet achter

**Stabiele
prijzen**

**Negatieve
taal**

Verbod

Landschapspijn

Minderen

Stoppen

Duur-zaam

Verdwijnen

Moeten besparen

Kosten

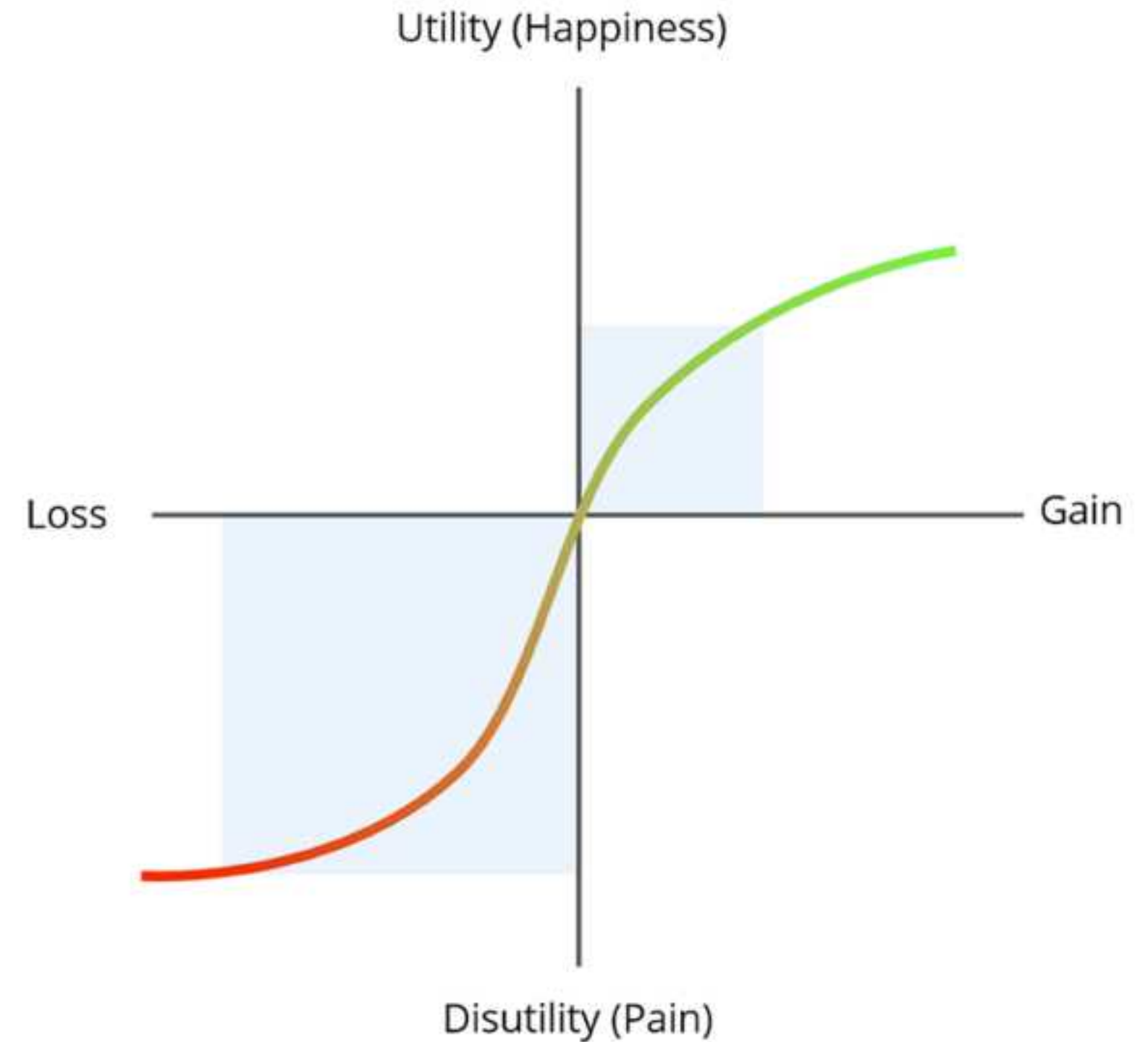
**Moeten
Minder
Mogen**

The 3M logo is rendered in a bold, red, sans-serif font. It is centered within a rectangular area that has a light gray grid pattern, resembling graph paper. This central area is set against a background that is white on the left and red on the right, with a thin white horizontal line separating the two red sections.

3M

Verliesaversie

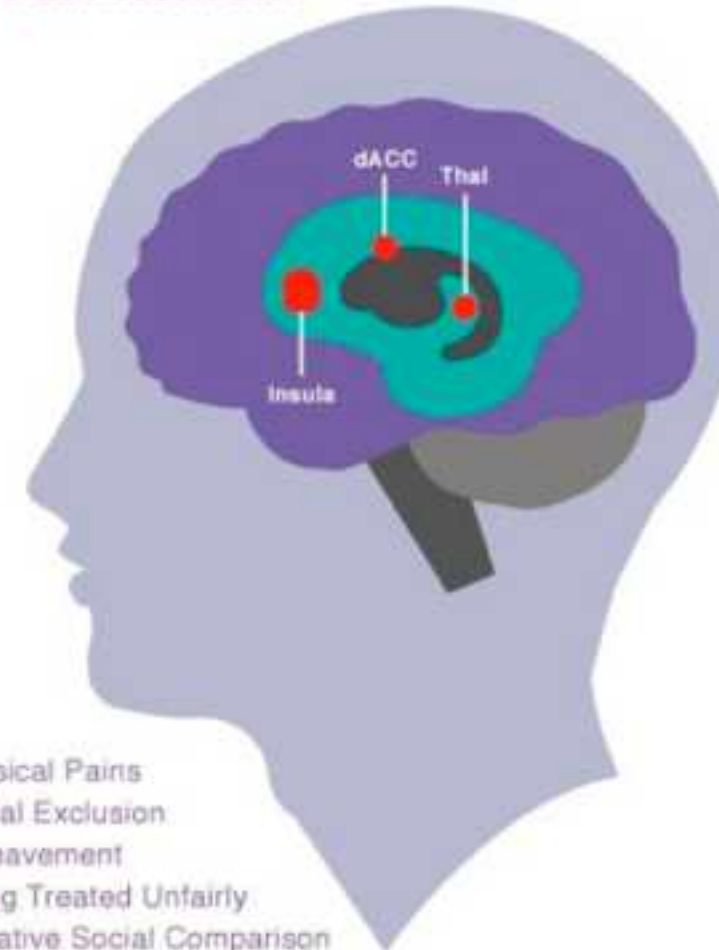
Iets kwijtraken doet pijn.

Raak het gevoel

Prikkel de **beloning**,
druk even op **de pijn**

Pain Network

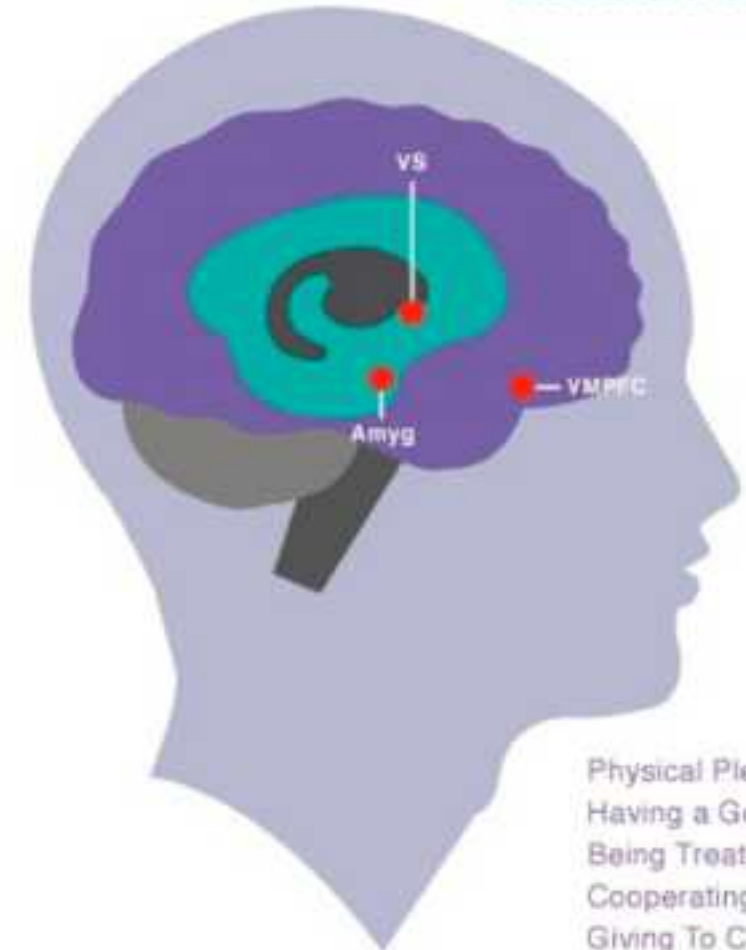

Physical Pains
Social Exclusion
Bereavement
Being Treated Unfairly
Negative Social Comparison

Pain Network

dACC = Dorsal Anterior Cingulate Cortex
Thal = Thalamus
INS = Insula

Reward Network

Physical Pleasures
Having a Good Reputation
Being Treated Fairly
Cooperating
Giving To Charity

Reward Network

VS = Ventral Striatum
Amyg = Amygdala
VMPFC = Ventromedial Prefrontal Cortex

Niet vliegen wel landen

natuurhuisje
De natuur opent je ogen

Verliesframes

Vergroot urgentie

Je huis wordt
comfortabeler met
isolatie.

Zonder isolatie **betaal** je elk
jaar **honderden euro's te veel**
– voor warmte die weglekt.

Verliesframes

Vergroot urgentie

We **investeren miljoenen**
in duurzame, lokale
warmtenetten

Als we het niet doen, blijven
bedrijven al hun restwarmte
weggooien. Zonde om te
verspillen

Winstframes

Vergroot draagvlak

Je **mag** straks **geen** cv-ketel
meer kopen.

Je **krijgt** een verwarmingssysteem
dat **stukken zuiniger** en is.

Winstframes

Vergroot draagvlak

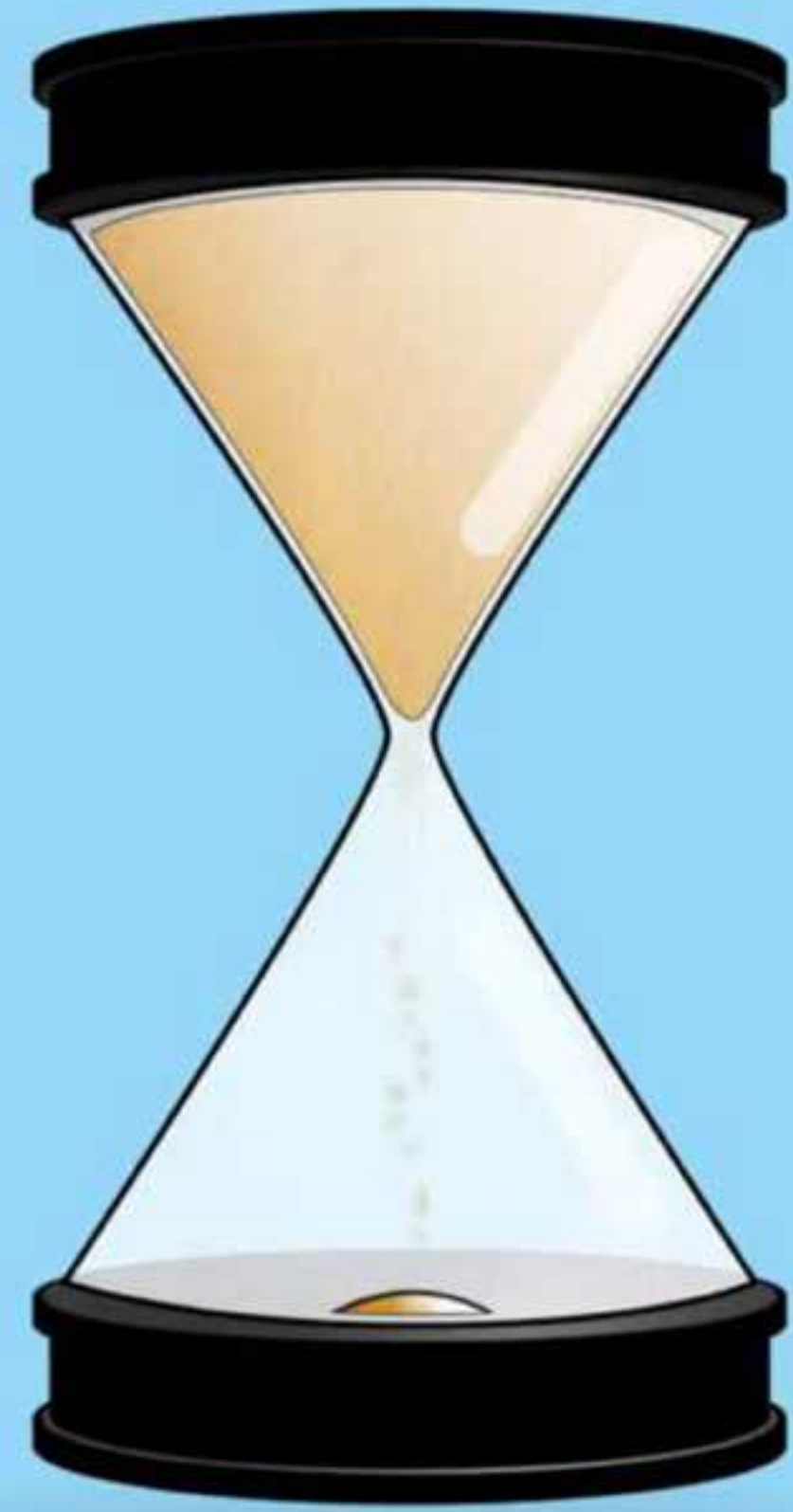
We **mogen** straks
niet meer zelf kiezen

We **zorgen voor** betaalbare, schone
warmte voor iedereen

Oefening

Reframe 'we moeten van het gas af'

Bedenk een *winstframe*
(als we dit doen, winnen we...)

**Slimme schone
warmte**

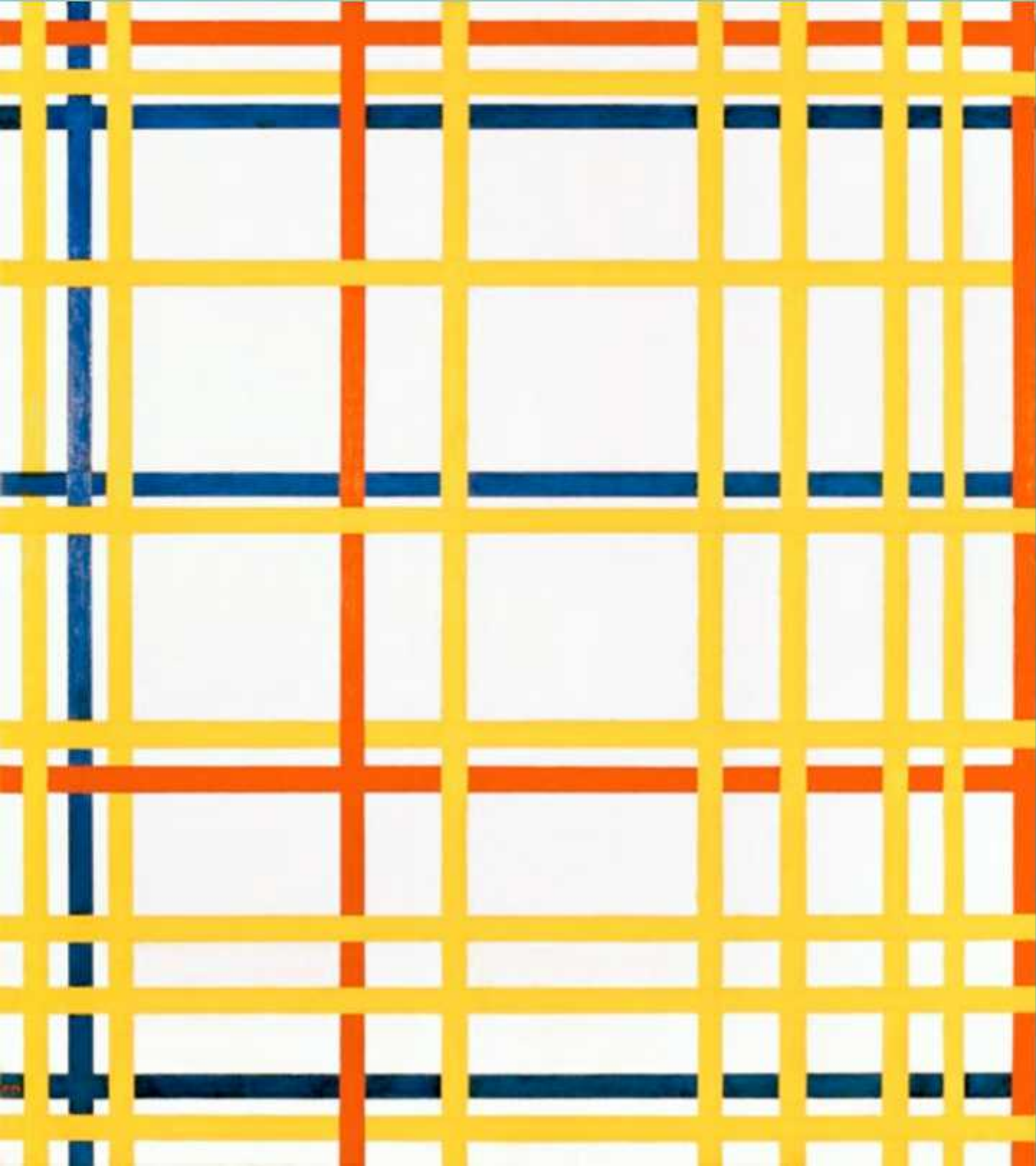
**Upgrade van
je huis**

Lokale energie

**Investering in
de wijk**

**Toekomstklaar
wonen**

**Oneindig
schone energie**

Abstracte taal

Abstracte doelen

Kan je niet voor je zien

In 2050 zijn we netto nul

In het Klimaatakkoord van Parijs staat..

Dit zijn de 17 SDG's: sustainable development goals

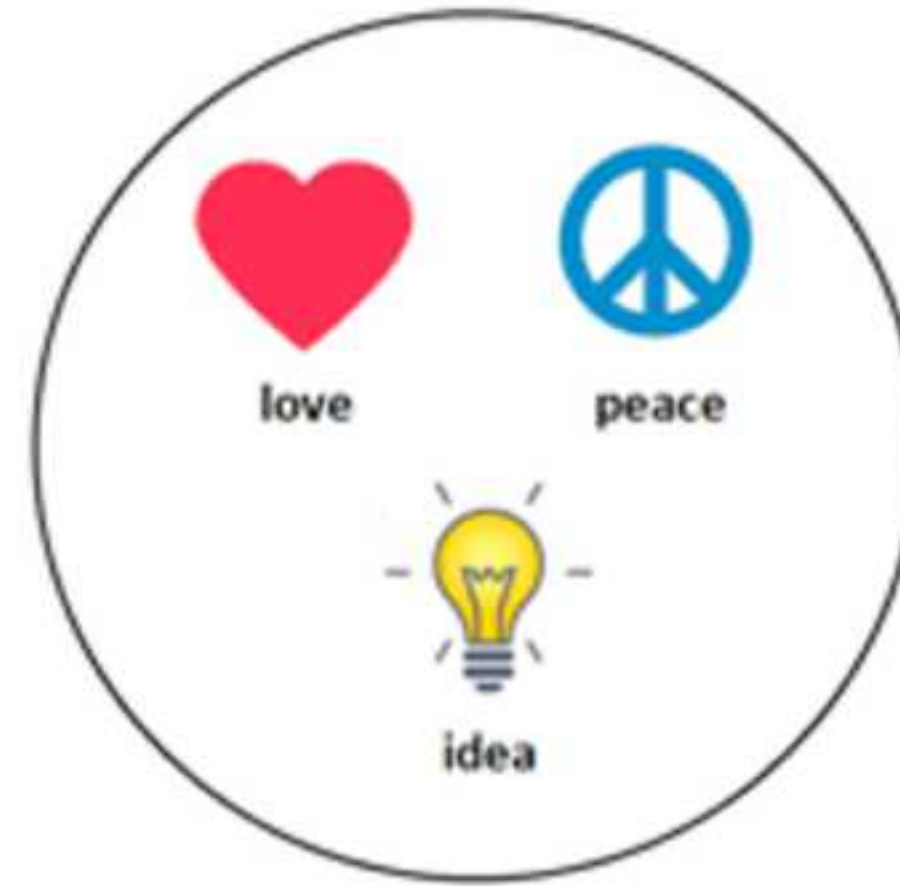
1,5 graden-doelstelling

Mitigatie, adaptatie, decarbonisatie

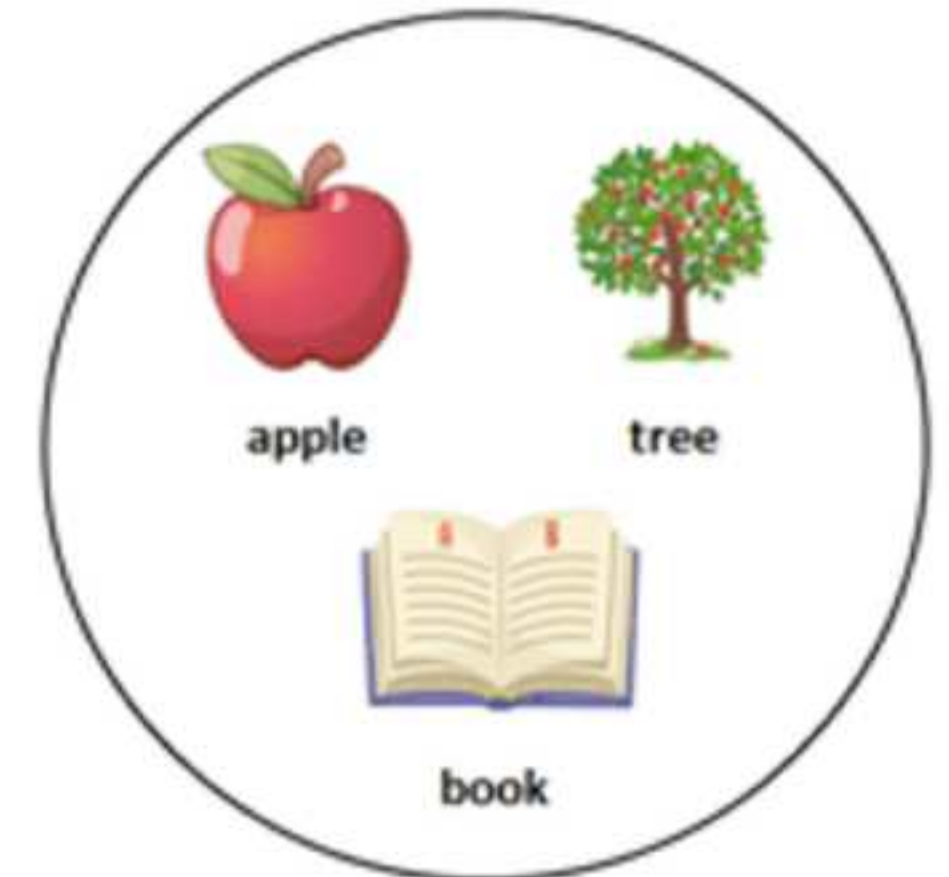
Concreteness effect

Concrete info kan je beter onthouden

Abstract nouns

Concrete nouns

Subsidie

Concretisering

Taal van een fysiek product

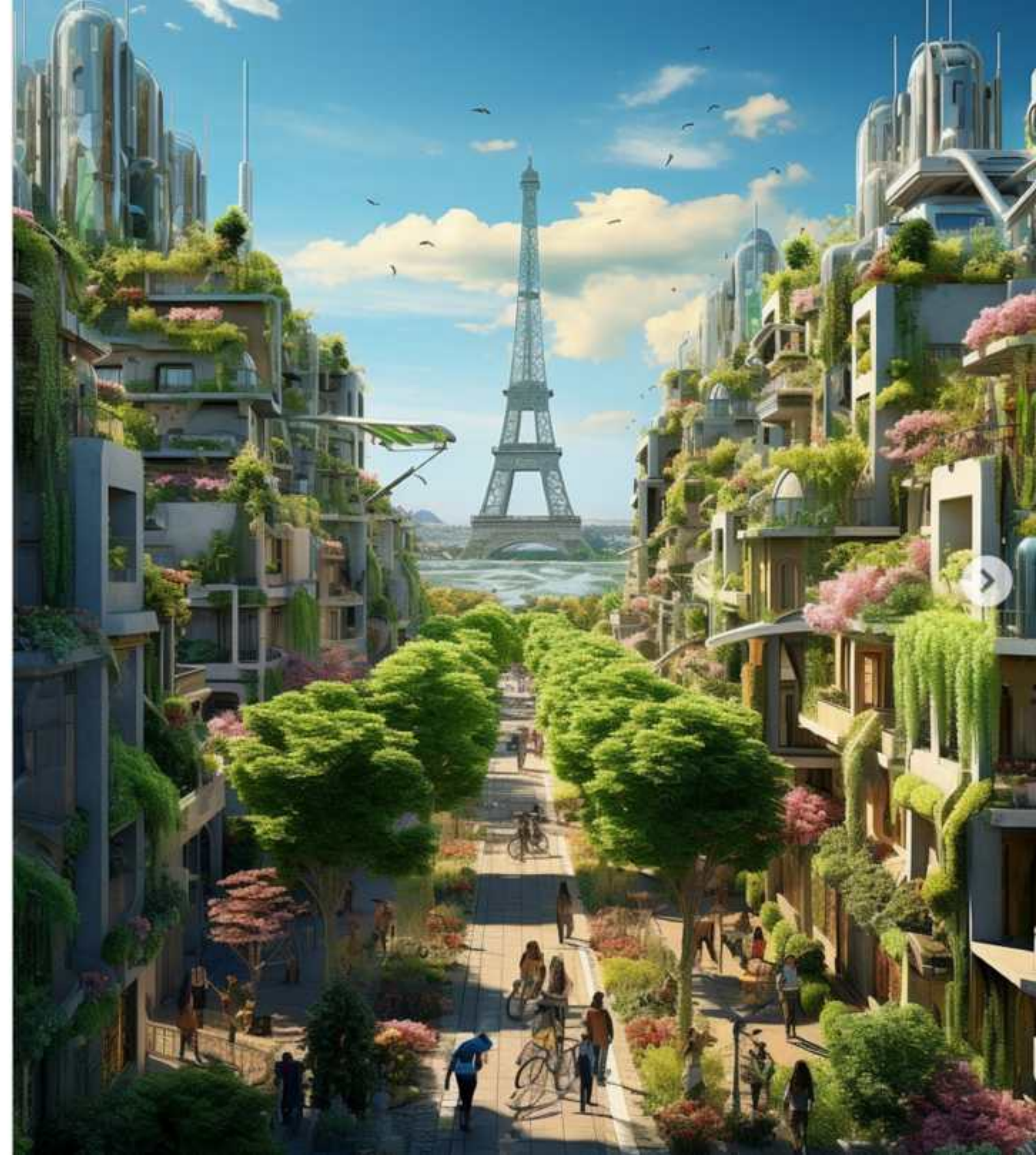
Voucher

De foto-test

Wat als je het op de foto moest zetten?

Concrete resultaten

Concrete resultaten

Stel je voor...

Groene daken vol zonnepanelen en elektrische deelauto's op de hoek

Adem de frisse lucht in je longen, zonder uitlaatgassen

Een landschap vol leven: zie de bloemen, hoor de hommels en bijen zoemen

Metaforen

Kunststof afvalstromen
in mariene ecosystemen??

Metaforen

Isoleer je woning

Geef je huis een **warmer** jas

'Metaphors are a great language tool, because they **explain the unknown in terms of the known.**'

- Anne Lamott
Schrijver en activist

Metaforen

Energietransitie

De **grootste** verbouwing van NL

Metaforen

Warmtenet

Centrale verwarming
voor de hele buurt

Metaforen

Netcongestie

Stroomspits /
elektriciteitsfile

Metaforen

Reserve-capaciteit
benutten

Vluchtstrook op het net
gebruiken als spitsstrook

Oefening

Kies een begrip
en werk een metafoor uit

1 Als bestuurlijke samenwerking
een **sport** was

2 Als isolatie een **kledingstuk** was

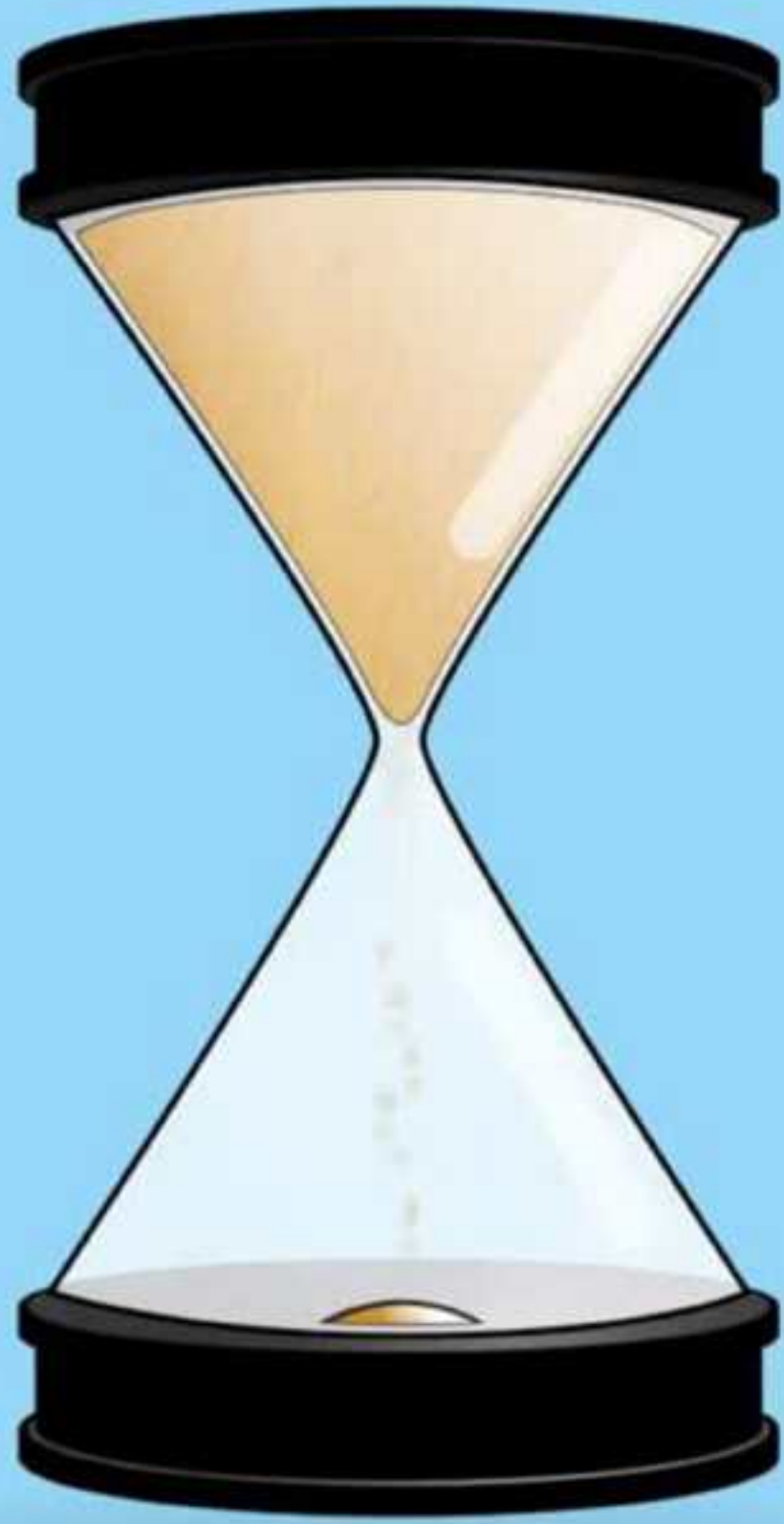
3 Als netcongestie een **strijd** was

4 Als aardgas een **ongezonde
gewoonte** was

5 Als energie besparen een **spel** was

6 Als de RES een **reis** was

Dan was het ...

1 Als bestuurlijke samenwerking een **sport** was

2 Als isolatie een **kledingstuk** was

3 Als netcongestie een **strijd** was

4 Als aardgas een **ongezonde gewoonte** was

5 Als energie besparen een **spel** was

6 Als de RES een **reis** was

Dan was het ...

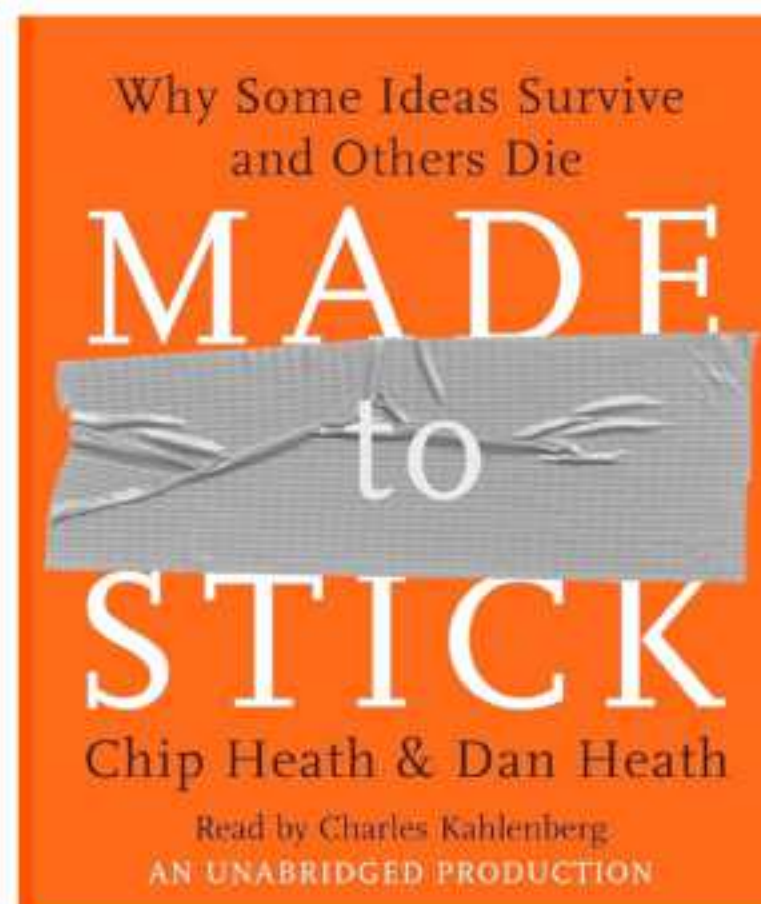
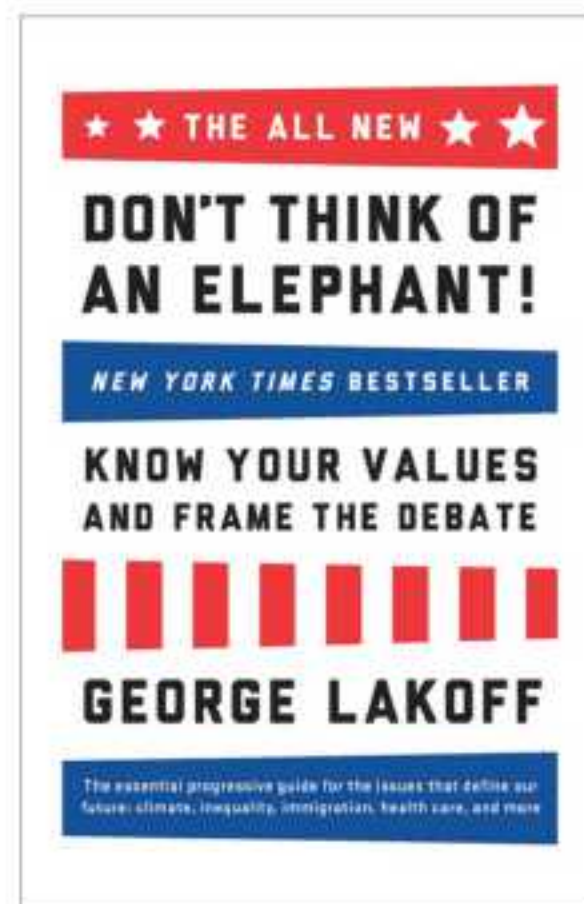
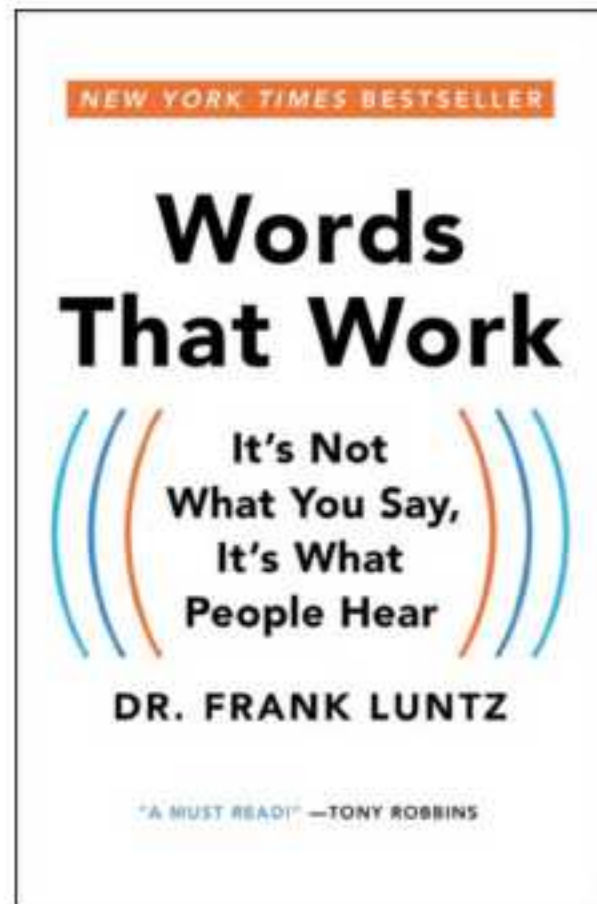
Slot

We ronden af..

Checklist technieken

Afstandelijk	Negatief	Abstract
Maak het menselijk	Raak het gevoel	Maak het visueel
Waarden	Winstframe (verandering)	Concretisering
Zodat...	Verliesframe (status quo)	Metaforen

Leestips

Check de nieuwsbrief

nieuwsbrief.transitietaal.nl

Transitietaal-nieuwsbrief

De psychologie van taal voor duurzame verandering

Stimuleer duurzame verandering met een effectieve boodschap. Ontdek de woorden die werken. 2400+ transitie makers gingen je voor!

Aanmelden

Posts

Links

Featured Post

Dierenvriend én vleeseter? Zo werkt dat in je hoofd!

Hoe kun je nou A én B zeggen?? Eén van mijn favoriete tv-programma's is Plakshot. Roel vraagt aan mensen op straat: "Wat vindt u van vlees eten?" - Ja lekker, heerlijk. "Sommige...

Read now

8 days ago • 6 min read

Zeg niet "niet" (maar niet nooit)

Mag je nou nooit iets ontkennen? De kunst van overtuigend schrijven is: zeker weten waar je voor staat. Stellig zijn. Duidelijk. Krachtig. Maar wat als je juist begint te twijfelen? Deze wee...

22 days ago • 5 min read